

Ceny služeb nadále rostou

I když průměrná inflace klesla na žádoucí úroveň, služby jsou skoro o desetinu dražší než loni.

Sabina Ali
redaktorka MF DNES

Ceny za stravování a ubytování se letos v únoru oproti témuž měsíci minulého roku zvýšily bezmála o devět procent, ve vzdělávání stouply o sedm a v segmentu rekreace a kultury o čtyři procenta. Ne ve všech segmentech, které Český statistický úřad při výpočtu inflace sleduje, se totiž zdražování smrškló do rozumných mezí okolo dvou procent, která má za cíl Česká národní banka.

„Hlavními hybateli inflace v pohostinství jsou zvýšené náklady na energie a mzdy, které se přenášejí na zákazníky,“ uvedl pro MF DNES majitel hotelu SwissHouse v Mariánských Lázních David Folprecht.

I další hoteliéři a majitelé restauračních zařízení se shodují na tom, že mzdové nároky zaměstnanců zůstávají podstatným tahounem zdražování v pohostinství a ubytování. Pracovních sil je totiž v této oblasti dlouhodobě nedostatek.

„Lidé nám chybějí a říkají si o více peněz. Cena práce u nás tvoří asi třicet procent nákladů. Proto je obrovským tvůrcem naší oborové inflace,“ vysvětluje člen představenstva Asociace malých a středních podni-

ků a živnostníků ČR Luboš Kastner. Majitel sítě Pytloun Hotels Lukáš Pytloun s ním souhlasí: „V roce 2022 jsme zaznamenali skokové zvýšení mzdových požadavků zaměstnanců vyvolané především jejich velkým úbytkem v době covidu. Loni růst platů zvolňoval a v tomto trendu bude, předpokládám, pokračovat i v letošním roce. Zvyšování cen táhne především Praha, v regionech je nárůst podstatně nižší.“

Zavinila to změna DPH

Ceny v pohostinství tlačí podle podnikatelů od začátku roku nahoru změny v dani z přidané hodnoty (DPH). Čepované pivo a další nápoje, jako jsou limonády, se například posunuly z 10procentní do 21procentní sazby.

Podle Kastnera v lednu pouze pětina provozovatelů přenesla celé zvýšení DPH do cen pro zákazníky, dvě pětiny nezdražily kvůli dani vůbec. „Troufám si říct, že první kvartál letošního roku bude celý o propisování vyšší DPH do cen. Naplno se to projeví až s hezkým počasím, kdy začne sezona zahrádek,“ prohláší.

Jídlo nicméně není podle něj tahounem zdražování v pohostinství. Cena některých potravin už totiž roste pomaleji, jiných vůbec, a některé dokonce zlevňují.

Jak se vyvíjely ceny vybraných služeb

(meziroční inflace v %)

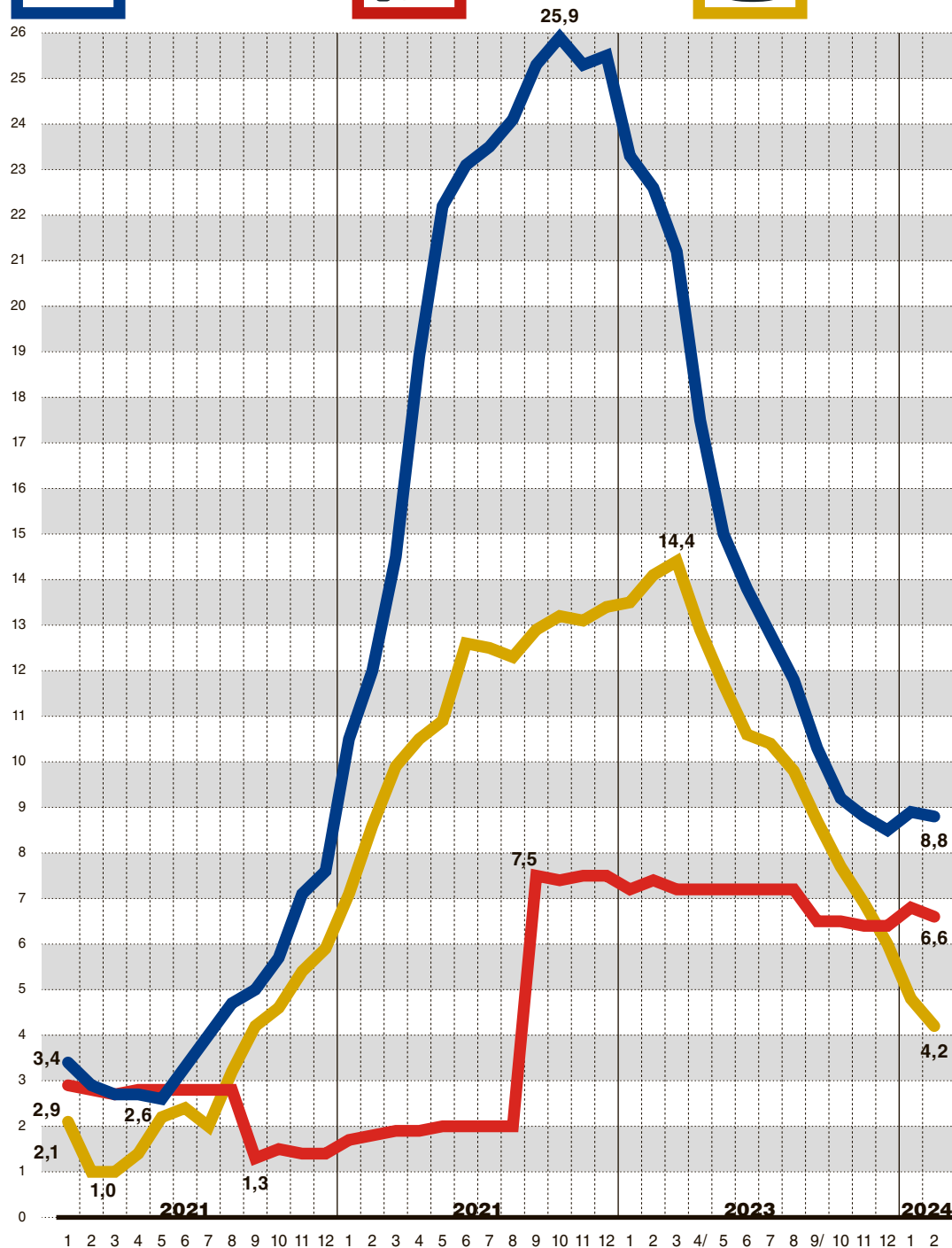
stravování
a ubytování

vzdělávání

rekreace
a kultura

Pramen: Český statistický úřad

Podle hlavního ekonomy společnosti Patria Finance Jana Bureše tlak na růst mezd a změny v DPH nejsou jedinými faktory, které tlačí ceny ve službách výš. Rychlejší růst cen ve službách je totiž pro méně vyspělé ekonomiky typický.

„Úroveň cen služeb v tuzemsku byla relativně nižší než v řadě západoevropských zemí. Jak ale společnost bohatne, tak už nepoptává to-

lik hmotných statků,“ vysvětluje s tím, že poptávka se posléze přelévá právě do služeb. A protože v tomto segmentu je nižší konkurence, poskytovatelům služeb to umožňuje ceny zvedat výrazněji.

„Když si například kupujete nový telefon, můžete volně srovnávat na e-shopech a třeba si ho nechat poslat ze zahraničí. Tohle s kadeřníkem nebo restaurací uděláte těž-

ko,“ dodává Bureš. Poskytovatelé služeb navíc těží podle ekonomy z toho, že během období vysoké inflace Češi zdražování přivykli, a byli proto ochotnější akceptovat vyšší ceny.

Zároveň zaměstnavatelé v uplynulých letech většinou navyšovali mzdy. Ty sice po odečtení inflace reálně klesaly, takže kupní síla Čechů se propadla zhruba pět let zpát-

ky, ale na účet jim v nominální hodnotě chodilo více peněz než dřív.

Inflaci drží nízko potraviny

Zároveň je podle Bureše nutné si uvědomit, že ne na každého inflace dopadá stejně. Například zdražování během uplynulých dvou let nejvýrazněji pocítovali lidé s nižšími příjmy, protože ze svých mezd vynakládají větší podíl na nákup potravin a platby za energie. Tyto dvě oblasti se totiž na překotném růstu spotřebitelských cen podílely největší měrou.

„Zhruba dvacet až třicet procent nejbohatších obyvatel z hlediska výše příjmů nemuselo nijak zásadně měnit svůj životní styl,“ upozorňuje hlavní ekonom společnosti Patria Finance.

Dražší služby by nicméně mohly mít také jeden pozitivní efekt - tlak na vyšší kvalitu. Lidé budou totiž

Existuje riziko, že rychlé zdražování ve službách může opět nastartovat inflaci.

podle Bureše za své peníze čím dál tím častěji požadovat skutečně kvalitní služby.

Je přitom možné, že takový vývoj zlomí vaz méně kvalitním poskytovatelům. I oni totiž propisují vyšší náklady do svých cen, přitom ale riskují, že jejich klientela na to už nebude mít nebo za nepřilíhš dobrou službu nebude ochotná tolik peněz dávat.

Existuje nicméně riziko, že rychlé zdražování ve službách může podle Bureše opět nastartovat čerstvě zkrácenou inflaci. „Proinflační riziko zdražování služeb je, protože když odečteme rychle padající ceny potravin, tak inflace zdaleka růžově nevypadá,“ uvádí.

Česká národní banka by proto podle Bureše měla úrokové sazby, jež využívá k tlumení inflace, raději snižovat opatrně. Naposledy centrální bankéři stáhli základní sazbu o půl procentního bodu na 6,25 procenta. Takové tempo Bureš považuje za adekvátní situaci.

„Ale i když riziko existuje, v roce 2025 či 2026 hrozí návrat inflace přinejhorším do rozmezí tří až čtyř procent, ne k těm vysokým úrovním, které jsme viděli v letech 2022 a 2023. To už je podle mého názoru passé,“ říká Bureš.